

Bilim ve Sanat Merkezinde Sınıf Öğretmeni Olmak: Bir Durum Çalışması*

DENİZ GÖRGÜLÜ, TUĞBA TETİK, SEBİL ŞENOL, ZEYNEP YILMAZ ALKAN, SAHİKA ÜNLÜ, ÖZLEM OKATAN, ESRA ALTINTAŞ YÜKSEL, GÜLCAN YALÇIN DURMUŞ

Özet

Bu araştırmanın amacı, sınıf öğretmenlerinin Bilim ve Sanat Merkezlerindeki (BİLSEM) görevlerine ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseninde yürütülen bu çalışmada 2023-2024 eğitim-öğretim yılında BİLSEM’lerde görev yapan 43 sınıf öğretmenin görüşlerine yer verilmiştir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin görüşleri metafor çalışması ve yarı yapılandırılmış görüşme formu yoluyla toplanmıştır.

* Bu çalışma 6-8 Mayıs 2024 tarihlerinde IX. Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Kongresi’nde sunulan bildirinin genişletilmiş halidir.

– ARASTIRMA MAKALESİ –

DENİZ GÖRGÜLÜ, drdenizgorgulu@gmail.com
Selçuklu Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0001-5856-4069>

TUĞBA TETİK, tugbaheybeli@hotmail.com
Alpaslan Ali Can Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-5060-043X>

SEBİL ŞENOL, senolsebil@gmail.com
Canakkale Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0001-6691-5455>

ZEYNEP YILMAZ ALKAN, zeynepjilmazalkan@gmail.com
Vakıfkebir Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-4904-5723>

Geliş tarihi: 17.05.2024 • Kabul tarihi: 18.12.2024
doi: <https://doi.org/10.47646/CMD.2024.328>

SAHİKA ÜNLÜ, sahikau@gmail.com,
Yenimahalle Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-1155-4490>

ÖZLEM OKATAN, ogencer15@hotmail.com
Göhlisar Prof. Dr. Sevgi Kurtulmuş Bilim Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-1862-719X>

ESRA ALTINTAŞ YÜKSEL, esraltintas@gmail.com
Keçiören Bilim ve Sanat Merkezi
ORCID <https://orcid.org/0009-0000-3708-2466>

GÜLCAN YALÇIN DURMUŞ
Battalgazi Bilim ve Sanat Merkezi, gydurmus@gmail.com,
ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2265-776X>

Çalışma için toplanan veriler içerik analiziyle incelenmiştir. Elde edilen bulgular çerçevesinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmaya yönelik birbirinden farklı metaforlar oluşturdukları belirlenmiştir. Bu metaforların daha çok sınırlanma-zorlanma, yenilikçi öğretmen olma, mentor olma kategorilerinde toplandığı ortaya konmuştur. Diğer yandan öğretmenlerin BİLSEM’lerin olumlu yanlarına yönelik görüşlerinin bireysel/mesleki durumlar, öğretim faaliyetleri, öğrenci boyutu, okul iklimi ile ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın sınıf öğretmenlerinin çalışma saatleri, bireysel haklar, öğretim faaliyetleri ve okul iklimine yönelik olumsuzluklarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ekonomi, eğitim, bireysel hakların korunması ve öğretim faaliyetleri ile ilgili önerilerinin olduğu ortaya konmuştur. Araştırma sonucunda BİLSEM’de çalışan sınıf öğretmenlerinin özlük haklarıyla ilgili yasal düzenlemelerin hayata geçirilmesi önerilmektedir.

Anahtar kelimeler: Bilim ve Sanat Merkezi, durum çalışması, özel yetenekli öğrenciler, sınıf öğretmeni.

Abstract

This study investigates the perceptions of classroom teachers concerning their responsibilities within Science and Art Centers (SACs). Employing a case study design, a qualitative research methodology was utilized to gather insights from 43 classroom teachers employed in SACs during the 2023-2024 academic year. Data were collected through a metaphorical framework and a semi-structured interview form, which facilitated an in-depth exploration of teacher experiences. The analysis of the gathered data was conducted through content analysis. The findings indicate that the participating teachers conceptualized their roles through various metaphors, predominantly categorized into limitations and strains, innovative teaching, and mentoring. Additionally, the teachers expressed positive views regarding SACs, linking them to individual and professional development, instructional activities, student engagement, and the overall school climate. Conversely, they reported challenges related to working hours, individual rights, teaching activities, and the school environment. The study also unveiled suggestions from classroom teachers concerning economic considerations, educational practices, the protection of individual rights, and teaching methodologies. Based on the research findings, it is recommended that legal reforms addressing the personal rights of classroom teachers operating in SACs be enacted to enhance their working conditions and overall job satisfaction.

Keywords: Science and Art Center, case study, gifted students, classroom teacher.

Giriş

Türkiye’de Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM), Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından, özel yetenekli öğrencilerin eğitimi için kurulmuştur (Arslan, Leymun ve Odabaşı, 2019). İlk kez 1993 yılında pilot olarak beş ilde özel yetenekli öğrencilerin eğitimi amacıyla faaliyete geçirilen bu merkezler, özel yetenekli olarak tanılanan çocukların örgün eğitim dışında desteklediği ve haftanın birkaç günü eğitim aldığı kurumlardır (Güneş, 2018). BİLSEM, özel yetenekli çocukların yetenek ve becerilerini geliştirmede, onların gereksinim ve ilgilerine uygun eğitim sağlamada kritik bir rol üstlenmektedir (Ürek ve Dolu, 2019). Bu kurumlar, özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde önemli bir yer tutmakta, onlara özel olarak hazırlanmış programlar sunarak gelişimlerini desteklemektedir. Türkiye’nin resmi özel yetenekliler programlarının bir parçası olan BİLSEM’ler, ülkenin özel yetenekliliği geliştirme konusundaki kararlılığını ortaya koymaktadır (Lassila, Hyry-Beihammer, Kızkapan, Rocena ve Sumida, 2023).

BİLSEM’ler, öğrencilerin ihtiyaç ve ilgi alanlarına göre özel programlar sunarak gelişimlerini desteklemektedir. Bu bağlamda Yalman ve Çepni’nin (2021) çalışması, Türkiye’deki özel yetenekli çocukların BİLSEM’lerde yaratıcılık, problem çözme ve proje çalışmaları gibi temel beceriler geliştirdiğini göstermektedir. Diğer yandan, BİLSEM’lerle ilgili farklı alanlarda yapılan çalışmalar, bu kurumların eğitim programlarının özel yetenekli öğrencilerin gelişimi açısından önemini ortaya koymaktadır. Bu kapsamda Bildiren ve Çitil (2021), Türkiye’deki özel yeteneklilerin eğitimiyle ilgili mevcut uygulamaları gözden geçirmiş ve BİLSEM’in gerekliliğini vurgulamıştır. Ayrıca BİLSEM’lerin özel yetenekli öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleriyle üst düzey düşünmelerini olumlu anlamda etkilediği bazı araştırmalarda dile getirilmektedir (Çelik Şahin, 2014; Kuyumcuoğlu, 2018; Yumuş ve Toptaş, 2011). Söz konusu araştırmalardan yola çıkarak BİLSEM’lerin özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir.

Alanyazındaki BİLSEM’lerle ilgili yapılan araştırmalar, bu alandaki bazı sorunlara ışık tutmaktadır. Bu araştırmalar, BİLSEM’lerin altyapısının yetersizliği (Kurnaz, 2014; Şenol, 2011), devlet politikalarının iyileştirilmesinin gerektiği (Ömeroğlu vd., 2017), eğitim programlarındaki aksaklıklar (Sarıtaş, Şahin ve Çatalbaş, 2019), öğretmen adaylarının lisans eğitimlerinde özel yetenekler konusunda eğitilmelerinin gerekliliği (Arabacı

ve Danışman, 2023), BİLSEM’lerdeki tanılama süreci (Görgülü, Tolğay ve Ekinci, 2022), BİLSEM öğretmenlerinin eğitim almadan göreve başlaması (Topçu, 2022), MEB tarafından sağlanan hizmet içi eğitimlerin yetersizliği (Altun ve Vural, 2012; Sarıay, 2019) ve ders saatlerinin öğrencilere ve öğretmenlere uygun olmaması (Bozan ve Savi Çakar, 2020) gibi konulara odaklanmaktadır. Bu araştırmalar incelendiğinde BİLSEM’lerde görev yapan herhangi bir branş/alan öğretmenlerinin görüşleriyle sınırlı bir çalışmanın gerçekleştirilmediği görülmektedir. Söz konusu eksiklikten hareketle bu araştırmada, BİLSEM programlarının uyum ve destek eğitimi programlarında görev yapan, diğer öğretmenlerle benzer görevlere ve sorumluluklara sahip olmasına rağmen Ek Ders Yönetmeliği nedeniyle ek ders ödemeleri diğer öğretmenlere göre farklı hesaplanan (MEB, 2023) sınıf öğretmenlerinin BİLSEM’deki görevlerine ilişkin görüşlerinin ortaya konması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda, araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Sınıf öğretmenlerinin BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak durumuna ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir ve bunlar hangi temalarda yer almaktadır?
2. Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumlu yönleri nelerdir?
3. Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumsuz yönleri nelerdir?
4. Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’lerde sınıf öğretmenleriyle ilgili olarak ne tür düzenlemeler hayata geçirilmelidir?

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Araştırmada Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde yer alan ve özel yetenekli öğrencilerin eğitim aldığı BİLSEM’lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin görevlerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda güncel olguları derinlemesine inceleme fırsatı sunan nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması deseni araştırmada kullanılmıştır. Durum çalışmaları; tek bir durumun veya olayın içerisinde bulunduğu gerçekler çerçevesinde (Yin, 2014), kapsamlı ve ayrıntılı bir şekilde incelenmesine olanak tanıyan (Stake, 1995), karmaşık ve çok yönlü olguları anlama fırsatı sunan (Merriam, 1998) nitel araştırma yöntemlerinden biridir. Bu araştırmada da BİLSEM’lerde

görev yapan sınıf öğretmenlerinin görevleri durum çalışmasının varsayımlarına uygun olarak çok yönlü bir şekilde ele alınmıştır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim-öğretim yılında BİLSEM’lerde sınıf öğretmeni olarak görev yapan 31 kadın ve 12 erkek olmak üzere toplam 43 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Bu öğretmenlerin mesleki kıdemleri 4-32 yıl arasında değişirken BİLSEM’lerdeki hizmet süreleri 1-21 yıl arasındadır. Öğretmenlerin 10’u doktora mezunu, 3’ü doktora öğrencisi, 13’ü tezli yüksek lisans mezunu, 8’i tezsiz yüksek lisans mezunu, 2’si tezli yüksek lisans öğrencisi, 7’si lisans mezunudur. Bu öğretmenler Türkiye’nin farklı illerinde görev almaktadır. Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ve maksimum çeşitlilik örnekleme ile seçilmiştir. Nitel çalışmalarda amaçlı örnekleme, araştırmacıların belirli bir araştırma sorusu veya hipoteziyle ilgili en uygun katılımcıları seçmelerine yardımcı olan bir yöntemdir (Creswell, 2013; Patton, 2002). Bu çalışmada ölçüt, katılımcıların BİLSEM’lerde aktif olarak sınıf öğretmeni olarak görev yapıyor olmasıdır. Katılımcıların demografik özellikleri Ek-1’de verilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırma verileri, metafor formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşme tekniği aracılığıyla toplanmıştır. Metafor çalışmasında, BİLSEM’lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinden “BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak ... gibidir. Çünkü ...” ifadesini doldurmaları istenmiştir. Yarı yapılandırılmış görüşme formu ise alanyazın taraması ve uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilmiştir. Bu formda, katılımcıların kişisel bilgilerine yönelik 5 soru ile BİLSEM’de sınıf öğretmeni olma durumuna ilişkin açık uçlu 3 soru yer almıştır. Nitel çalışmalarda, görüşme tekniği katılımcılarla doğrudan etkileşim kurarak bilgi toplamayı sağlayan etkili bir yöntemdir. Bu teknik, araştırmacıların katılımcıların deneyimlerini, düşüncelerini ve duygularını derinlemesine anlamalarına olanak tanır (Creswell, 2013). Bu çalışmada da veri toplama araçlarının çeşitliliği sayesinde konunun derinlemesine incelenmesi sağlanmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırmada katılımcıların metafor formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formu yanıtları beş aşamada incelenmiştir. Bunlar; adlandırma, tasnif etme (eleme ve arıtma), kategori geliştirme, geçerlik ve güvenilirlik sağlama ile

verilerin bilgisayar ortamına aktarılmasıdır (Çeliker ve Akar, 2015). Birinci alt problemin adlandırma aşamasında, 49 sınıf öğretmenin ifadeleri sıralanmış, tasnif etme aşamasında incelenen metaforlardan uyumsuz 6 ifade çıkarılarak 43 metafor belirlenmiştir. Kategori geliştirme aşamasında bu metaforlar 5 farklı kavramsal kategoriye ayrılmıştır.

Geçerlik ve güvenilirlik aşamasında tematik kodlar, alanında doktora yapmış ve uzun yıllar mesleki deneyime sahip üç uzman tarafından kavramsal kategorilere göre sınıflandırılmıştır. Kodlayıcı güvenilirliği için Miles ve Huberman'ın (1994) formülü kullanılmıştır. Sınırlanma-Zorlanma kategorisinde %86.66, Yenilikçi Öğretmen Olma kategorisinde %85.71, Mentör Olma kategorisinde %80, Etkili Öğretme ve Mesleki Beklentilerin Karşılanması kategorilerinde %100 güvenilirlik tespit edilmiştir. Kodlayıcı güvenilirliğinin %80'in üzerinde olması, sonuçların güvenilir kabul edilmesini sağlamıştır. Son aşamada veriler bilgisayar ortamına aktarılmıştır.

İkinci, üçüncü ve dördüncü alt problemlerde görüşme formundan elde edilen veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Analiz süreci, verilerin kodlanması, temaların belirlenmesi, kod ve temaların düzenlenmesi ile bulguların tanımlanması ve yorumlanması aşamalarını içermiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Kodlayıcılar arası güvenilirlik; ikinci alt problemde %82, üçüncü alt problemde %84 ve dördüncü alt problemde %88 olarak hesaplanmıştır. Bulgular tablo halinde frekans (f) değerleriyle sunulmuş, kavramsal kategoriler öğretmenlerin yanıtlarıyla örneklendirilmiştir. Yanıtlar Ö1, Ö2, Ö3 gibi kodlarla ifade edilmiştir.

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği için üçgenleme yöntemi uygulanmıştır. Veri çeşitliliği, metafor formu ve yarı yapılandırılmış görüşme formlarıyla sağlanmış; birden fazla kodlayıcı ve uzman denetimi sürece dahil edilmiştir. Ayrıca, katılımcı görüşleri doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Bulgular

Bu bölümde bulgular alt problemlere göre sıralanmıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt probleminde “Sınıf öğretmenlerinin BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak durumuna ilişkin geliştirdikleri metaforlar nelerdir ve bunlar hangi temalarda yer almaktadır?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu bağlamda ilk olarak sınıf öğretmenlerini ürettiği metaforlar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Sınıf Öğretmenlerinin BİLSEM’de Sınıf Öğretmeni Olmak Durumuna İlişkin Geliştirdikleri Metaforlar

Sıra	Metafor Adı	Frekans (f)	Sıra	Metafor Adı	Frekans (f)
	Tüm dersler kitabı	1	23.	Su damlası	1
	Yarasa	1	24.	Gökkuşağı	1
3.	Bukalemun	1	25.	İyi futbolcu	1
4.	Profesörlük	1	26.	Lego	1
5.	Yarış atı	1	27.	Öğrenci olmak	1
6.	Joker eleman	1	28.	İsveç çakısı	1
7.	En alt öğretmen	1	29.	Yeni bir gezegeni keşif	1
8.	Branş öğretmeni olmak	1	30.	Toprak	1
9.	Figüran olmak	1	31.	Bir binayı ayakta tutan kolonlar	1
10.	Uzaydaki boşluk	1	32.	Fantastik film karakteri YODA olmak	1
11.	Yok sayılmak	1	33.	Ağacın kökleri	1
12.	Hamal olmak	1	34.	Anahtar	1
13.	Bahçıvan	1	35.	Vücutun iskeleti olmak	1
14.	Amele	1	36.	Gezgin	1
15.	Kurulmuş bir saat	1	37.	Orkestra şefi	1
16.	Hayal avcısı	1	38.	Deniz feneri	1
17.	Semazen	1	39.	Ağaç	1
18.	Teorik bilgilerle pratik bilgileri birleştirmek	1	40.	Nirvana’ya ulaşmak	1
19.	Bilim insanı		41.	Prestijli olmak	
20.	Öğretmenliği araştırmacı yönüyle birleştirmek	1	42.	Bebek büyütme	1
21.	Her gün yenilenmek	1	43.	Güneş	1
22.	Sanat yapmak	1			

Tablo 1 incelendiğinde, sınıf öğretmenlerinin toplamda 43 farklı metafor kullandıkları görülmektedir. Bu metaforlar derinlemesine incelendiğinde bazı metaforların dikkat çektiği görülmektedir. Örneğin; “Tüm dersler kitabı” metaforu öğretmenin geniş bir bilgi yelpazesine sahip olması gerektiğini vurgularken, “Yarasa” metaforu belirsizlik ve esneklik temalarını

öne çıkarmaktadır; zira yarasa, genellikle karanlıkta yol bulmasıyla bilinir. “Bahçıvan” metaforu ise öğretmenin, öğrencilerin yeteneklerini geliştirme ve onları büyütme sürecindeki rolünü, bir çiçeğe gösterilen özen ve ilgiyi yansıtarak ifade etmektedir. “Profesörlük” metaforu ise sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları mesleki zorluklara ve uzmanlık düzeylerine dikkat çekmektedir.

Tabloda yer alan metaforların çeşitliliği, öğretmenlik mesleğinin çok yönlülüğünü ve karmaşıklığını açıkça ortaya koymaktadır. Bu durum, öğretmenlerin mesleklerine dair deneyimlerinin ve algılarının ne kadar zengin ve çeşitli olduğunu da göstermektedir. Öğretmenler, mesleklerini anlamlandırmak ve bu rolü ifade etmek için çeşitli semboller ve kavramlar aracılığıyla deneyimlerini paylaşmaktadır. Bu metaforlar, öğretmenlerin mesleklerine ve görevlerine farklı bakış açıları geliştirmelerine olanak tanırken, aynı zamanda öğretmenlik mesleğinin zenginliğini ve çok boyutluluğunu ortaya koymaktadır. Söz konusu metaforların kategorilere göre dağılımı ise Tablo 2’de detaylı şekilde sunulmuştur.

Tablo 2. *Sınıf Öğretmenlerinin BİLSEM’de Sınıf Öğretmeni Olmak Durumuna İlişkin Oluşturdukları Metaforların Kategorileri*

Kategori	Metaforlar	Metafor Sayısı (f)
Sınırlanma Zorlanma	Tüm dersler kitabı, Joker eleman, Yok sayılmak, Yarasa, En alt öğretmen, Hamal olmak, Bukalemun, Branş öğretmeni olmak, Bahçıvan, Profesörlük, Figüran olmak, Amele, Yarış atı, Uzaydaki boşluk, Kurulmuş bir saat	15
Yenilikçi Öğretmen Olma	Hayal avcısı, Her gün yenilenmek, Lego, Semazen, Sanat yapmak, Öğrenci olmak, Teorik bilgilerle pratik bilgileri birleştirmek, Su damlası, İsvç çıkası, Bilim insanı, Gökkuşuğu, Yeni bir gezegeni keşif, Öğretmenliği araştırmacı yönüyle birleştirmek, İyi futbolcu	14
Mentör Olma	Toprak, Anahtar, Deniz feneri, Bir binayı ayakta tutan kolonlar, Vücutun iskeleti olmak, Ağaç, Fantastik film karakteri YODA olmak, Gezgin, Ağacın kökleri, Orkestra şefi	10
Mesleki Beklentilerin Karşılanması	Prestijli olmak, Bebek büyütme, Güneş	3
Etkili Öğretme	Nirvana’ya ulaşmak	1

Tablo 2 incelendiğinde “BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak” durumuna ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin sınırlanma-zorlanma (n=15), yenilikçi öğretmen olma (n=14), mentör olma (n=10), mesleki beklentilerinin karşılanması (n=3) ve etkili öğrenme (n=1) kategorilerinde toplandığı göze çarpmaktadır. Bu kategorilerin kapsamı ve bazı öğretmenlerin görüşleri aşağıda sıralanmıştır:

1. Sınırlanma ve zorlanma kategorisinde 15 metafor yer almaktadır. Bu kategorideki metaforlar, öğretmenlerin sınırlanma ve zorlanma hislerini ifade etmektedir. Katılımcıların birkaçının bu kapsamdaki ifadeleri şu şekildedir:
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak joker eleman gibidir. Çünkü her daim ihtiyaç duyulur.*
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak yok sayılmak gibidir. Çünkü yokmuşuz gibi davranılıyor.*
2. Yenilikçi öğretmen olma kategorisinde 14 metafor yer almaktadır. Bu kategorideki metaforlar, öğretmenlerin yenilikçi ve yaratıcı olma arzularını ifade etmektedir. Söz konusu kategorideki katılımcıların birkaçının ifadeleri şu şekildedir:
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak hayal avcısı gibidir. Çünkü hayaller peşinde koşarız.*
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak her gün yenilenmek gibidir. Çünkü öğrencileriniz birer enerji ve dönüşüm kaynağıdır.*
3. Mentör olma kategorisinde 10 metafor yer almaktadır. Bu kategorideki metaforlar, öğretmenlerin mentorluk ve rehberlik rollerini ifade etmektedir. Söz konusu kategorideki katılımcıların birkaçının ifadeleri şu şekildedir:
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak toprak gibidir. Çünkü sınıf öğretmenleri gelecekte insanlığa hayat verecek ağaçların (bireylerin) yetişmesine zemin hazırlıyorlar.*
  - *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak anahtar olmak gibidir. Çünkü her biri ayrı bir dünya olan bu çocukların kapısını zorlamadan açacak bir anahtar değilse öğretmen, kırıp dökmeden içeri girmesi mümkün değildir.*
4. Mesleki beklentilerin karşılanması kategorisinde 3 metafor yer almaktadır. Bu kategorideki metaforlar, öğretmenlerin mesleki

beklentilerini ifade etmektedir. Söz konusu kategoride yer alan bazı metaforlar şu şekildedir:

- *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak prestijli olmak gibidir. Çünkü çevrenin BİLSEM algısı yüksektir.*
- *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak bebek büyütme gibidir. Çünkü zor ama keyiflidir.*

5. Etkili öğretim kategorisinde 1 metafor yer almaktadır. Bu kategoride yer alan metafor şu şekildedir:

- *BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmak Nirvana’ya ulaşmak gibidir. Çünkü öğretmenlikteki sınırların kalktığını ve sınırsız alanlarda çalışabilme imkânını keşfedersiniz.*

Metaforların çeşitliliği ve farklı kategorilere ayrılması, sınıf öğretmenlerinin mesleklerini algılama biçimlerini daha iyi anlamamıza olanak tanımaktadır. Bu metaforlar, öğretmenlerin mesleklerini farklı açılardan nasıl tanımladıklarını ve öğretmenlik mesleğinin karmaşıklığını, çok yönlülüğünü yansıtmaktadır. Bu bağlamda, BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın bir yandan çeşitli zorlukları beraberinde getirdiği, diğer yandan yenilikçilik, mentörlük, mesleki beklentileri karşılama ve etkili öğrenmenin sağlanmasına katkıda bulunduğu görülmektedir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt probleminde “Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumlu yönleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu kapsamdaki kodlar ve kategoriler Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3. BİLSEM’de Sınıf Öğretmeni Olmanın Olumlu Yönleri

Kategori	Kodlar	Frekans (f)
Bireysel/Mesleki Durumlara Yönelik Olumlu Yanları	Yüksek potansiyelli öğrencilerle çalışmanın verdiği mesleki doyum	13
	Kendini geliştirme fırsatı bulmak	10
	Çalışma saatlerinin esnek olması	4
	İl/ilçe merkezinde görev yapmak	2
	Bilimsel çalışmalara daha fazla zaman ayırabilmek	2
	Lisansüstü öğrenime daha fazla zaman ayırabilmek	1
Öğretim Faaliyetlerine Yönelik Olumlu Yanları	Öğretim programının esnek olması	8
	Proje temelli çalışma	6
	Etkinlik temelli çalışma	4
	Disiplinler arası çalışma imkânı sunması	2
	Sınav, not, öğretim programını yetiştirme vb. olmaması	1
Öğrenci Boyutuna Yönelik Olumlu Yanları	Özel yetenekli öğrencilerle çalışmak	10
	Gruplardaki öğrenci sayısının az olması	8
	Öğrencilerin öğrenmeye, keşfetmeye meraklı olması	4
	Öğrencilerde genel olarak davranış probleminin olmaması	2
	Öğrencilerin hazır bulunuşluklarının yüksek olması	2
	Öğrencilerin BİLSEM’e seveerek gelmesi	1
	Öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarının yüksek olması	1
	Farklı yeteneklere sahip öğrencilerin olması	1
Okul İklimine Yönelik Olumlu Yanları	Malzeme konusunda sıkıntı yaşanmaması	1
	BİLSEM’lerin yeniliğe açık bir kurum olması	1

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumlu yönlerini belirttikleri görüşlerin 4 kategoriye ayrıldığı görülmektedir. Bunlar; bireysel/mesleki durumlara yönelik olumlu yanları (n=32), öğretim faaliyetlerine yönelik olumlu yanları (n=21), öğrenci boyutuna yönelik olumlu yanları (n=29), okul iklimine yönelik olumlu yanları (n=2) olarak sıralanmaktadır. Bu kategorilerin kapsamı şu şekilde açıklanmaktadır:

1. Bireysel/mesleki durumlara yönelik olumlu yanlar kategorisinde 32 görüş yer almaktadır. Bu görüşler yüksek potansiyelli öğrencilerle

çalışmanın verdiği mesleki doyum (13), kendini geliştirme fırsatı bulmak (10), çalışma saatlerinin esnek olması (4), il/ilçe merkezinde görev yapmak (2), bilimsel çalışmalara daha fazla zaman ayırabilmek (2), lisansüstü öğrenime daha fazla zaman ayırabilmek (1) şeklinde sıralanmaktadır.

2. Öğretim faaliyetlerine yönelik olumlu yanlar kategorisinde 21 görüş yer almaktadır. Bu görüşler öğretim programının esnek olması (8), proje temelli çalışma (6), etkinlik temelli çalışma (4), disiplinler arası çalışma imkânı sunması (2), sınav, not, öğretim programını yetiştirme vb. olmaması (1) şeklinde sıralanmaktadır.
3. Öğrenci boyutuna yönelik olumlu yanlar kategorisinde 29 görüş yer almaktadır. Bu görüşler özel yetenekli öğrencilerle çalışmak (10), gruplardaki öğrenci sayısının az olması (8), öğrencilerin öğrenmeye, keşfetmeye meraklı olması (4), öğrencilerde genel olarak davranış probleminin olmaması (2), öğrencilerin hazır bulunuşluklarının yüksek olması (2), öğrencilerin BİLSEM'e sevrerek gelmesi (1), öğrencilerin öğrenmeye yönelik motivasyonlarının yüksek olması (1), farklı yeteneklere sahip öğrencilerin olması (1) şeklinde sıralanmaktadır.
4. Okul iklimine yönelik olumlu yanlar kategorisinde 2 görüş yer almaktadır. Bu görüşler malzeme konusunda sıkıntı yaşanmaması (1), BİLSEM'lerin yeniliğe açık bir kurum olması (1) şeklinde sıralanmaktadır.

Özetle, Tablo 3, sınıf öğretmenlerinin BİLSEM'de görev yapmanın sunduğu çeşitli avantajlarını ortaya koymaktadır. Öğretmenler, çalışma koşullarının esnekliği, öğrencilerin özel yeteneklerine birebir odaklanma imkânı, öğretim programlarının uyarlanabilirliği ve proje tabanlı çalışmaların desteklenmesi gibi unsurların, BİLSEM'de sınıf öğretmeni olarak çalışmayı keyifli bir deneyime dönüştürdüğünü ifade etmektedir. Bu faktörler, öğretmenlerin mesleki tatminini artırırken aynı zamanda öğrencilerin bireysel gelişim süreçlerini de desteklemektedir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinden bazıları şu şekildedir:

- *Sınıf mevcudu normal okula göre daha düşük olduğu için sınıf kontrolü daha kolay. Atölye kullanımı konusunda özgürüm. Öğrenciler verilen bilgileri daha çabuk hazmediyor, keşfetmeye meraklı, daha da fazla öğrenmek istiyorlar. Hatta bazen sınıf içerisinde benim anlattığım bilgilerin üzerine de bilgiler ekliyorlar. Hitap ettiğim öğrenci kitlesi hem hazır bulunuşluk*

seviyesi yüksek hem de derse güdülenmiş bir şekilde geldiği için mesleki doyumum daha yüksek. Benim de bilgime bilgi kattı BİLSEM öğretmenliği. Etkinlik için yaptığım ön hazırlık sürecinde ben de çok şey öğreniyorum (Ö1).

- *Motivasyonum çok yüksek oluyor. Her yeni gün yeni bir grupla yeni şeyler öğrenmek heyecan verici. Başladığımız konunun dallanıp budaklanarak farklı bilgilere ulaşması mesleki bir doping oluyor (Ö6).*
- *Proje odaklı çalışmak, zeki öğrencilerle çalışmak, araştırma odaklı çalışmak, etkinlik üzerine çalışmak aklıma gelen olumlu yönler (Ö14).*
- *Öğretmenlik mesleğimi gerçekten doruklarda yaşıyorum. Kendimi daha iyi ifade edebilme imkânına ve en üst düzeyde eğitim öğretim yapabilme imkânına sahibim (Ö30).*
- *Kendimi sürekli geliştirme fırsatı bulmam, yaparak yaşayarak öğrenmenin en güzel sağlandığı yer olması, çocuklara farklı bakış açısı kazandırmaya çalışarak çeşitli bilgi ve becerilerle gelişimlerine katkı sağlamam BİLSEM'lerin olumlu yönleridir (Ö43).*

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt probleminde “Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumsuz yönleri nelerdir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu bağlamda katılımcıların görüşleri kodlara ve kategorilere ayrılarak Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. BİLSEM’de Sınıf Öğretmeni Olmanın Olumsuz Yönleri

Kategori	Kodlar	Frekans (f)
Çalışma Saatlerine Yönelik Olumsuzluklar	Çalışma saatleri	11
	Hafta sonu çalışmak	5
	Aile bireyleriyle mesai saatinin uymaması/ Aile düzeninin bozulması	4
Bireysel Haklara Yönelik Olumsuzluklar	Ek ders alamamak	15
	Ders saat sayısının aynı olduğu branş öğretmeninden daha az ücret alınması	12
	BİLSEM Yönetmeliğinin olmaması, buna bağlı olarak belirsizlikler yaşanması	3
	BİLSEM’ler arası uygulama farklılıkları olması	3
	BİLSEM’ler arası il dışı tayin hakkının olmaması	1
	Özlük haklarının yetersiz/belirsiz olması	1

Öğretim Faaliyetlerine Yönelik Olumsuzluklar	Etkinliklerde kullanılacak malzeme için yeterli bütçe olmaması	3
	Sınıf hâkimiyetini sağlama konusunda zorluk yaşanması	2
	Öğrenci gruplarının kalabalık olması	2
	Ders öncesi uzun bir hazırlık ve planlama yapılması gerektiği	2
	Öğrencilerin hep eğlenceli etkinlik beklentisinin olması	2
	Okuldan sonra gelen öğrencilerin yorgun olması nedeniyle nitelikli ders işlenememesi	1
	Ders programının/Ders yükünün belirsizliği	1
	BİLSEM'e yönelik hizmet içi eğitim verilmemesi	1
Okul İklimine Yönelik Olumsuzluklar	Veli/idare olarak öğretmenden beklentinin fazla olması	8
	Proje yapma konusunda beklentinin/baskının olması	7
	BİLSEM yöneticilerinin mobbing uygulaması	3
	Velilerin etkinliğe/sürece müdahaleleri	2

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin bu konudaki görüşlerinin dört ana kategori altında toplandığı görülmektedir. Bunlar; çalışma saatlerine yönelik olumsuzluklar (n=20), bireysel haklara yönelik olumsuzluklar (n=35), öğretim faaliyetlerine yönelik olumsuzluklar (n=16) ve okul iklimine yönelik olumsuzluklar (n=20) olarak sıralanmaktadır. Bu kategorilerin kapsamı şu şekilde açıklanmaktadır:

1. Çalışma saatlerine yönelik olumsuzluklar kategorisinde 20 görüş yer almaktadır. Bu görüşler çalışma saatleri (11), hafta sonu çalışmak (5), aile bireyleriyle mesai saatinin uymaması/aile düzeninin bozulması (4) şeklinde sıralanmaktadır.
2. Bireysel haklara yönelik olumsuzluklar kategorisinde 35 görüş yer almaktadır. Bu görüşler ek ders alamamak (15), ders saat sayısının aynı olduğu branş öğretmeninden daha az ücret alınması (12), BİLSEM yönetmeliğinin olmaması ve buna bağlı olarak belirsizlikler yaşanması (3), BİLSEM'ler arası uygulama farklılıkları olması (3), BİLSEM'ler arası il dışı tayin hakkının olmaması (1), özlük haklarının yetersiz/belirsiz olması (1) şeklinde sıralanmaktadır.
3. Öğretim faaliyetlerine yönelik olumsuzluklar kategorisinde 16 görüş yer almaktadır. Bu görüşler etkinliklerde kullanılacak malzeme için

yeterli bütçe olmaması (3), sınıf hâkimiyetini sağlama konusunda zorluk yaşanması (2), öğrenci gruplarının kalabalık olması (2), ders öncesi uzun bir hazırlık ve planlama yapılması (2), öğrencilerin hep eğlenceli etkinlik beklentisinin olması (2), okuldan sonra gelen öğrencilerin yorgun olması nedeniyle nitelikli ders işlenememesi (1), ders programının/ders yükünün belirsizliği (1), BİLSEM'e yönelik hizmet içi eğitim verilmemesi (1) şeklinde sıralanmaktadır.

4. Okul iklimine yönelik olumsuzluklar kategorisinde 20 görüş yer almaktadır. Bu görüşler veli/idare olarak öğretmenden beklentinin fazla olması (8), proje yapma konusunda beklentinin/baskının olması (7), BİLSEM yöneticilerinin mobbing uygulaması (3), velilerin etkinliğe/sürece müdahaleleri (2) şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 4, sınıf öğretmenlerinin BİLSEM'de görev yapmanın zorluklarına dair farklı bakış açılarını ortaya koymaktadır. Öğretmenler, çalışma saatlerinin esnekliği ve öğrencilerle bireysel olarak çalışma fırsatlarının avantajlarına rağmen, özlük haklarının yetersizliği, öğretim materyallerinin sınırlılığı gibi çeşitli zorluklarla karşılaştıklarını belirtmiştir. Bu zorluklara ilişkin katılımcıların bazı görüşleri şu şekilde ifade edilmiştir:

- *Bazı velilerin kendi çocuklarına ayrımcılık istemeleri, idarelerin sürekli sosyal medyada paylaşım yapma baskısı, ülke genelinde uygulama birliği olmaması olumsuz durumlardır (Ö3).*
- *Büyük sınıflardaki öğrencilerin projelerinin yanında bizim yaptıklarımızın küçümsenmesi benim açımdan önemli bir olumsuzluktur (Ö8).*
- *Maalesef bu yıl artık ayrılmak istiyorum ve bunun için de yaz tatilinde açılacak olan iller arası tayinle normal okula geçiş yapmayı düşünüyorum. Öğrencilerin özel yetenekli olarak tanımlanması, onları bu kurumların eğlence merkezi olarak görmelerine neden oluyor. BİLSEM'lerde kâğıt, kalem, kesme, yapıştırma, boyama işlemlerinin, okuma ve yazma etkinliklerinin yapılmadığına inanan öğrenci ve velilerin olması bu kurumların olumsuz özellikleri. Ayrıca veli beklenti ve isteklerinin öncelikli olduğu kurum anlayışı hâkim. Aynı zamanda öğrencilerin özel yetenekli olarak etiketlenmesi kendilerini akranlarından üstün görmelerine, her konuda yetenekli olduklarına inanmalarına, her konuyu bildiklerini zannetmelerine neden oluyor. Hatta öğrencilerde akran zorbalığına giden bir süreç de olabiliyor (Ö12).*

- *Branş öğretmenleri gibi çalışıyoruz ama ek dersimiz farklı yatıyor (Ö13).*
- *Eğitim saatleri nedeniyle aileye ayrılan zamandan feragat etmek zorunda kalmak, velilerin özel yetenek tanımlı çocuklarına her zaman olmasa da “acaba yeterli bir öğretmen misiniz?” bakış açısına maruz kalmak, ders dağıtım ve benzeri diğer görevlerin dağıtım yapılırken branş öğretmeni gibi yaklaşım sergilenirken, ek ders/ücretlendirmede sınıf öğretmeni olarak değerlendirilmek, sınıf öğretmenlerine gerekli önemi vermeyen kurum yöneticileri olumsuz yönlerdir (Ö23).*

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt probleminde “Sınıf öğretmenlerine göre BİLSEM’lerde sınıf öğretmenleriyle ilgili olarak ne tür düzenlemeler hayata geçirilmelidir?” sorusuna yanıt aranmıştır. Bu kapsamdaki kodlar ve kategoriler Tablo 5’te verilmiştir.

Tablo 5. BİLSEM’de Sınıf Öğretmenleriyle İlgili Olarak İstenen Düzenlemeler

Kategori	Kodlar	Frekans (f)
Ekonomik Yönden	Maaş karşılığı ders saati 18 saatten 15 saate düşürülmeli	17
	Ek ders tam olarak (30 saat) alınmalı	9
	Maaşlar iyileştirilmeli	1
Eğitim Yönünden	Eğitimler verilmeli	7
	Çalıştaylar yapılmalı	1
	Deneyimlerin paylaşıldığı ortamlar planlanmalı	1
	Bilimsel çalışmalara katılmak için desteklenmeli	1
Bireysel Hakların Korunması Yönünden	Özlük hakları düzenlenmeli/iyileştirilmeli	7
	BİLSEM’ler arası uygulama birliği sağlanmalı	4
	BİLSEM’ler arası il dışı tayin hakkı verilmeli	4
	Çalışma saatleri iyileştirilmeli	3
	BİLSEM Yönetmeliği çıkarılmalı	2
	BİLSEM öğretmenlerinin çocuklarına kreş ve açılmalı	1

Öğretim Faaliyetleri Yönünden	BİLSEM öğretim programı güncellenmeli	3
	Destek eğitimi gruplarındaki öğrenci sayıları azaltılmalı	3
	Etkinlikler için malzeme desteği verilmeli	2
	Velilerin öğretmenlere müdahalelerinin önüne geçilmeli	1
	BİLSEM'e seçilen öğrenciler ile ilgili (zekâ düzeyleri vb.) bilgi sahibi olunmalı	1

Tablo 5 incelendiğinde sınıf öğretmenlerinin BİLSEM'lerde sınıf öğretmenleriyle ilgili olarak hayata geçirilmesi gereken düzenlemeler hakkındaki önerilerinin 4 kategoriye ayrıldığı görülmektedir. Bunlar; ekonomik yönden (n=27), eğitim yönünden (n=10), bireysel hakların korunması yönünden (n=21), öğretim faaliyetleri yönünden (n=10) olarak sıralanmaktadır. Bu kategorilerin kapsamı şu şekilde açıklanmaktadır:

1. Ekonomik yönden düzenlemeler kategorisinde 27 görüş yer almaktadır. Bu öneriler maaş karşılığı ders saatinin 18 saatten 15 saate düşürülmesi (17), ek ders tam olarak (30 saat) alınması (9), maaşların iyileştirilmesi (1) şeklinde ifade edilmektedir.
2. Eğitim yönünden düzenlemeler kategorisinde 10 görüş yer almaktadır. Bu öneriler eğitimler verilmeli (7), çalıştaylar yapılmalı (1), deneyimlerin paylaşıldığı ortamlar planlanmalı (1), bilimsel çalışmalara katılmak için desteklenmeli (1) şeklinde ifade edilmiştir.
3. Bireysel hakların korunması yönünden düzenlemeler kategorisinde 21 görüş yer almaktadır. Bu öneriler özlük hakları düzenlenmeli/ iyileştirilmeli (7), BİLSEM'ler arası uygulama birliği sağlanmalı (4), BİLSEM'ler arası il dışı tayin hakkı verilmeli (4), çalışma saatleri iyileştirilmeli (3), BİLSEM Yönetmeliği çıkarılmalı (2), BİLSEM öğretmenlerinin çocuklarına kreş ve anaokulu açılmalı (1) şeklinde ifade edilmiştir.
4. Öğretim faaliyetleri yönünden düzenlemeler kategorisinde 10 görüş yer almaktadır. Bu öneriler BİLSEM öğretim programı güncellenmeli (3), destek eğitimi gruplarındaki öğrenci sayıları azaltılmalı (3), etkinlikler için malzeme desteği verilmeli (2), velilerin öğretmenlere müdahalelerinin önüne geçilmeli (1), BİLSEM'e seçilen öğrenciler ile ilgili (zekâ düzeyleri vb.) bilgi sahibi olunmalı (1) şeklinde ifade edilmiştir.

Tablo 5'ten yola çıkarak BİLSEM'lerde sınıf öğretmenliği konusunda çeşitli düzenlemelere ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır. Bu düzenlemelerin ekonomik, eğitim, bireysel haklar ve öğretim faaliyetleri gibi farklı alanları kapsadığı görülmektedir.. Katılımcılardan bazılarının bu husustaki görüşleri şu şekilde sıralanabilir:

- *Öğrencilerin tespit edilen zekâ düzeyleri ile ilgili detaylı bilgi sahibi olmalıyız. Yönlendirme için elimizde bilimsel veriler olmalı. BİLSEM'de göreve başlamadan önce iyi örneklerden seçilen uygulamalı bir eğitim çok faydalı olur (Ö5).*
- *Özel bir yönetmelik yapılmalı, aylık deneyim paylaşım toplantıları yapılmalı, çalıştaylar düzenlenmelidir (Ö6).*
- *Tüm öğretmenlerin ihtiyacı günümüz ekonomik koşullarında daha iyi imkanlara ve iyi maaşa sahip olmaktır. BİLSEM öğretmenlerinin de çalışma koşulları ve yoğunluğu dikkate alınarak en azından ek ders ücretinde ciddi bir fark oluşturulmalıdır (%25+%7 artırımlı son derece yetersizdir). Branş öğretmenleriyle maaş karşılığı ek ders farkı ortadan kaldırılmalıdır (Ö11).*
- *Destek eğitimi sınıflarının daha geniş alanının olması gerektiğini ve farklı atölyelerin açılması için yeterli donanımına sahip olması gerektiğini düşünüyorum (Ö26).*
- *Belirli çalışma saatlerinin olması gerektiğini düşünüyorum. Sabah ve akşam konulan dersler düzensiz. Program aile hayatımızı olumsuz etkiliyor (Sabah ve akşam derslerim var gün içinde öğleden sonra boşluğum var, bu durum gibi). İdareye 30 saati doldurma inisiyatifi bırakılmaması ve 30 saatin zorunlu olması gerektiğini düşünüyorum (Ö39).*

Tartışma ve Sonuç

Araştırma sonucunda, BİLSEM'de sınıf öğretmeni olmaya ilişkin katılımcıların algıları incelendiğinde, öğretmenlerin bu konuda çok sayıda rol tanımladıkları tespit edilmiştir. Diğer yandan, bu kurumlarda sınıf öğretmeni olarak çalışırken çeşitli zorluklarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Ayrıca, sınıf öğretmenleriyle ilgili çeşitli yasal düzenlemelerin yapılması gerektiği ortaya konmuştur.

Araştırmanın birinci alt probleminde, sınıf öğretmenlerinin BİLSEM'de sınıf öğretmeni olma durumuna ilişkin geliştirdikleri metaforlar incelenmiştir. Araştırma sonucunda, BİLSEM'de sınıf öğretmeni olmak durumuyla ilişkili

olarak öğretmenlerin 43 farklı metafor geliştirdikleri tespit edilmiştir. Bu metaforlar, sınırlanma-zorlanma (n=15), yenilikçi öğretmen olma (n=14), mentör olma (n=10), mesleki beklentilerin karşılanması (n=3), etkili öğretme (n=1) kategorilerinde toplanmıştır. Bu alt problemde elde edilen bulgulardan, katılımcıların daha çok öğretmenliğin öğretme-öğrenme sürecine vurgu yapan tanımlar yaptığı görülmektedir. Söz konusu durum BİLSEM'lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğretme-öğrenme sürecine odaklandıklarını gözler önüne sermektedir. Alanyazında özel yetenekli öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterlikler, öğretmenlik mesleğinin genel yeterlikleriyle özel alan yeterlikleri bağlamında ele alınmaktadır (Lewis, 1982). Bu yeterlikler içerisinde öğretmenlerin öğretme-öğretme sürecindeki görev ve sorumlulukları önemli bir yer tutmaktadır. Diğer yandan bu konuda gerçekleştirilen araştırmalar da sınıf öğretmenlerinin mesleki yeterliklerinin önemini vurgulamaktadır (Emmer ve Stough, 2001; Smith ve Laslett, 2002).

BİLSEM'de eğitim alan öğrencilerin akranlarından farklı bilişsel, duyuşsal ve sosyal özelliklere ve ihtiyaçlara sahip olmaları, bu öğrencilere eğitim verecek öğretmenlerin yalnızca etkili öğretmen niteliklerine sahip olmasını değil, aynı zamanda özel yetenekli bireylerin özellikleri ile bu bireylerin eğitiminde kullanılan modeller, stratejiler, yöntemler ve teknikler konusunda derin bilgiye sahip uzmanlar olmalarını gerektirmektedir (Renzulli, 1992; Sak, 2010; Şahin ve Levent, 2015). Katılımcıların, BİLSEM'de sınıf öğretmeni olmayı "öğretme ve öğrenme" süreçleriyle tanımlaması; öğretmenlik mesleğinin merkezinde "öğretme" kavramının yer alması (Özer ve Gelen, 2008) ve özel yetenekliler eğitiminde öğretme-öğrenme sürecinin zenginleştirme ve farklılaştırma gibi niteliklerinin ön plana çıkmasından kaynaklanıyor olabilir.

Ülkemizde özel yetenekli öğrencilerin gerek tanınmasında gerekse eğitiminde öncelikle görevli ve sorumlu olan sınıf öğretmenleridir. Bu anlamda, bu kurumlarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sahip oldukları öğretim becerileri ve stratejiler büyük önem taşımaktadır (Emmer ve Stough, 2001; Smith ve Laslett, 2002). Sonuç olarak bulgular değerlendirildiğinde, sınıf öğretmenlerinin bu kurumlara özel yetenekliler alanında eğitim almadan (hizmet öncesi ve hizmet içi) atanmaları, onlar açısından bir zorluk olarak kabul edilebilir (Tortop, 2014). Bunun yanı sıra, öğretmenlik mesleğinin doğası ve özel yetenekliler alanının gereklilikleri doğrultusunda, sürekli ve derinlemesine mesleki gelişim arayışı içinde olma ihtiyacı, öğretmende rol model ve rehber olma algısı yaratabilir. Ayrıca,

genel yetenek alanı programının bilişsel, duyuşsal ve psikomotor alanlarda bütüncül bir disiplinlerarası yaklaşımı benimsemesi, etkili öğretim süreçlerine olanak tanırken, öğretmenlerin özel yetenekli öğrencilerle çalışmaktan dolayı mesleki doyum yaşamaları, bu tanımlamaların temel sebepleri arasında yer alabilir. Söz konusu bulgular, Topçu (2022) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Araştırmanın ikinci alt probleminde BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumlu yönlerine ilişkin öğretmen görüşleri ele alınmıştır. Öğretmen görüşlerinin içerik analiziyle incelenmesi sonucunda bu görüşlerin bireysel/ mesleki durumlara yönelik olumlu yanlar (n=32), öğrenci boyutuna yönelik olumlu yanlar (n=29), öğretim faaliyetlerine yönelik olumlu yanlar (n=21), okul iklimine yönelik olumlu yanlar (n=2) kategorilerinde bir araya getirildiği ortaya konmuştur. İncelemede öğretmenler, çalışma koşullarının esnek olduğunu, öğrencilerin özel yetenekleriyle ilgilenme fırsatı bulduklarını, öğretim programının esnekliğini ve proje tabanlı çalışmanın BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmayı keyifli bir deneyim haline getirdiğini ifade etmişlerdir. Yapılan iş ve işin niteliği, iş doyumunu açısından en önemli etkenlerden biri olarak gösterilmektedir (Balci, 1985). İşin içeriğinin ilginç ve zevkli olması, belirli yetenek ve beceriler gerektirmesi, tekdüze ve monoton olmaktan uzak olması, yaratıcılık ve becerilerin kullanılmasına olanak tanınması, yapılan işe toplum tarafından saygı duyulması gibi unsurlar, iş görenin iş doyumunu yaşamasına katkıda bulunabilir (Başaran, 1991). Elde edilen bulgulardan, öğretmenlerin büyük çoğunluğunun manevi yönden iş doyumunu yaşadıkları ve bunun sonucunda öğretmenlerin yaptıkları işe karşı olumlu bir bakış açısı geliştirdikleri söylenebilir. Söz konusu bulgular, Yörük, Akar, Çimenci ve Akyel (2013) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde BİLSEM’de sınıf öğretmeni olmanın olumsuz yönlerine ilişkin öğretmen görüşleri incelenmiştir. Araştırma sonucunda öğretmen görüşlerinin bireysel haklara yönelik olumsuzluklar (n=35), çalışma saatlerine yönelik olumsuzluklar (n=20), okul iklimine yönelik olumsuzluklar (n=20), öğretim faaliyetlerine yönelik olumsuzluklar (n=16) kategorilerinde toplandığı belirlenmiştir. Balci (1985) araştırmasında iş doyumunu etkenlerini; iş niteliği, ücret, gelişme ve yükselme olanakları, teftiş sistemi, örgütsel ortam, çalışma koşulları ve birlikte çalışılan kimseler olarak gruplamıştır. İş görenin öğrenim, yeterlilik, yaratıcılık, sorumluluk, bilişsel bilgi yükü, mücadele isteme düzeyi gibi görevleri ile elde ettiği ücret arasında bir dengenin olması ve bu dengenin

iş gören tarafından algılanması iş doyumunu yaratmaktadır (Başaran, 1991). BİLSEM’de görev yapan sınıf öğretmenleri, ek ders saati katsayısı uygulaması nedeniyle branş öğretmenlerine göre daha az ek ders ücreti almaktadır. Bu bağlamda, eşit işe eşit ücret uygulamasının yapılmaması öğretmenlerin bireysel haklarına yönelik olumsuz görüş bildirmelerinin nedenlerinden biri olarak yorumlanabilir. BİLSEM’de mesai saatlerinin normal okullardan farklı olması ve hafta sonu çalışma zorunluluğu, öğretmenlerin okul dışındaki özel yaşantılarını olumsuz yönde etkileyebilir. Ayrıca, öğretim faaliyetleri için yeterli materyalin ve ek ödeneğin olmaması, sınıf öğretmenlerini sınırlayarak bu durumun öğretim faaliyetlerinin niteliğini olumsuz etkilemesi muhtemeldir. Okul içerisinde öğretmenlerle ve okul yönetimi arasında destekleyici ve paylaşımcı bir çalışma ortamının oluşmaması, okul iklimini olumsuz yönde etkileyebilir. Söz konusu bulgular, Ağaoğlu (2011), Çetin ve Doğan (2018), Öğülmüş ve Sarı (2014) tarafından yapılan ve öğretmenlerin BİLSEM’de yaşadığı sorunları tespit eden araştırma bulguları ile paralellik göstermektedir.

Son olarak, araştırmanın dördüncü alt probleminde BİLSEM’lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin önerilerine yer verilmiştir. Araştırma sonucunda sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin ekonomik yönden düzenlemeler (n=27), bireysel hakların korunması yönünden düzenlemeler (n=21), eğitim yönünden düzenlemeler (n=10), öğretim faaliyetleri yönünden düzenlemeler (n=10) kategorilerinde toplandığı belirlenmiştir. Araştırmalarda yüksek öğrenme isteğine sahip öğretmenlerin özel yetenekli öğrencilere olumlu yönde katkı sağladıkları ortaya konmuştur (Sisk, 1987). Sonuç olarak öğretmenlik, uzmanlık mesleği olduğundan, bu mesleği icra eden kişilerin özlük haklarının korunması ve sürekli mesleki gelişimlerinin sağlanması gereklidir (Güneş, 2015; Yurtseven, 2019). Bunun yanı sıra eğitim-öğretim ortamının uygunluğu, beklenen düzeyde öğrenme çıktılarının niteliğini doğrudan etkilemektedir. Söz konusu bulgular, alanyazında yer alan araştırmalarla paralellik göstermektedir (Girgin, 2020).

Bu araştırma 2023-2024 eğitim-öğretim yılında BİLSEM’lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinden araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleriyle sınırlıdır. Araştırma sonucunda şu öneriler ortaya konabilir:

- Sınıf öğretmenlerine yönelik özel yetenekli öğrencilerin eğitimiyle ilişkili olarak hizmet öncesinde ve hizmet içinde eğitim faaliyetleri düzenlenmelidir.

- BİLSEM’lerde görev yapan sınıf öğretmenlerinin ek derslerinden kaynaklanan ücret eşitsizliği giderilmelidir.
- Öğretmenlerin çalışma koşulları geliştirilmeli ve zenginleştirilmelidir.
- Öğretmenlere sürekli olarak mesleki gelişim imkânı sunulmalıdır.
- Öğretmenlerin öğretim rollerini net bir şekilde ortaya koyan BİLSEM Yönetmeliği hazırlanmalıdır.
- BİLSEM’lerde görev yapan farklı branşlardaki öğretmenlerin sorunlarına odaklanan araştırmalar gerçekleştirilebilir.
- Nitel veriler nicel araştırmalarla desteklenerek daha kapsamlı çalışmalar yapılabilir.

Deniz Görgülü

Tuğba Tetik

Sebil Senol

Zeynep Yılmaz Alkan

Şahika Ünlü

Esra Altıntaş Yüksel

Gülcan Yalçın Durmus

Kaynakça

- Ağaoğlu, O. (2011). *Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan yönetici ve öğretmenlerin iş doyumunu*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altun, T. ve Vural, S. (2012). Bilim ve sanat merkezinde (BİLSEM) görev yapan öğretmen ve yöneticilerin mesleki gelişim ve okul gelişimine yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 152-177. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/esosder/issue/6156/82730> adresinden ulaşılmıştır.
- Arabacı, D. ve Danışman, Ş. (2023). Mathematically giftedness from the perspectives of preservice mathematics teachers. *Shanlax International Journal of Education*, 11(S1-Oct), 66-79. <https://doi.org/10.34293/education.v11is1-oct.6643>
- Arslan, H., Leymun, Ş. ve Odabasi, H. (2019). Applicability of education to better their world approach in science and art centers (Bilsem). *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 9(2), 310-331. <https://doi.org/10.17943/etku.491618>
- Balcı, A. (1985). *Eğitim yöneticisinin iş doyumunu*. Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Başaran, İ. E. (1991). *Örgütsel davranış*. Ankara: Kadioğlu Matbaası, Gül Yayınevi.
- Bildiren, A. ve Çitil, M. (2021). Educating gifted children in Turkey: a retrospective analysis and the current state. *International Journal of Educational Reform*, 31(3), 278-299. <https://doi.org/10.1177/10567879211050345>
- Bozan, I. ve Savi Çakar, F. (2020). Determining the problems experienced by BİLSEM teachers and solution suggestions for these problems. *Turkish Studies Education*, 15(3), 1607-1628. <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.39986>
- Creswell, J. W. (2013). *Qualitative inquiry & research design: choosing among five approaches* (4th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Celik Şahin, Ç. (2014). Bilim ve Sanat Merkezi öğrencilerinin bu kurumlara ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *HAYEF Journal of Education*, 11(1), 101-117.
- Celiker, H. ve Akar, A. (2015). Ortaokul öğrencilerinin doğaya ilişkin metaforları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 101-119. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1489268> adresinden ulaşılmıştır.
- Cetin, A. ve Doğan, A. (2018). Bilim ve sanat merkezlerinde görev yapan matematik öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 19(4), 615-641. <https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.370355>
- Emmer, E. T. ve Stough, C. M. (2001). Classroom management: a critical part of educational psychology with implication for teacher education. *Educational Psychologist*, 36(2), 103-112.

- Girgin, D. (2020). Özel yetenekli öğrencisi olan sınıf öğretmenlerinin sahip olması gereken yeterliklere ilişkin görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(74), 895-915. <https://doi.org/10.17755/esosder.641876>
- Görgülü, D., Tolğay, N. ve Ekinci, Ö. (2022). BİLSEM tanılama sürecine ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşlerinin incelemesi. *Lisansüstü Öğretmen Çalışmaları Kongresi*, 13 Mayıs Ayrıcalık, s.240-251.
- Güneş, A. (2015). Sınıf öğretmenlerinin üstün yetenekliler eğitimine ilişkin tutum ve özyeterliklerinin incelenmesi. *Üstün Yetenekliler Eğitimi ve Yaratıcılık Dergisi*, 2(1), 12-16. <https://doi.org/10.18200/jgedc.2015111169>
- Güneş, A. (2018). Türkiye'de bilim sanat merkezleri. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 5(6), 185-193. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/593089> adresinden ulaşılmıştır.
- Kurnaz, A. (2014). Yirminci yılında bilim ve sanat merkezlerinin raporlar ve yönetici görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi. *Üstün Yetenekliler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 1-22.
- Kurnaz, A. ve Arslantaş, S. (2018). Sınıf öğretmenlerine sunulan üstün yetenekli öğrenciler için farklılaştırılmış etkinlik geliştirme eğitiminin etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 47(1), 309-332. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/572169> adresinden ulaşılmıştır.
- Kuyumcuoğlu, B. (2018). Bilim ve Sanat Merkezleri'nin Türk eğitim sistemindeki rolü. *Uluslararası Hakemli İletişim ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, Ekim / Kasım / Aralık - Güz Kış Dönemi Sayı: 21, 36-48. Doi: 10.17361/UHIVE.2018.21.6
- Lassila, E., Hyyri-Beihhammer, E. K., Kizkapan, O., Rocena, A. ve Sumida, M. (2023). Giftedness in inclusive classrooms: a cross-cultural examination of pre-service teachers' thinking in Finland, Austria, Turkey, the Philippines, and Japan. *Gifted Child Quarterly*, 67(4), 306-324. <https://doi.org/10.1177/00169862231183652>
- Lewis, J. F. (1982). Bulldozers or chairs? Gifted students describe their ideal teachers. *Gifted Child Today*, 23, 16-19.
- MEB (2016). *Bilim ve Sanat Merkezleri Yönergesi*. 20 Nisan 2024 tarihinde https://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/07031350_bilsem_yonergesi.pdf adresinden erişilmiştir.
- MEB. (2023). *Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerinin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar*. 15 Nisan 2024 tarihinde <https://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/469.pdf> adresinden erişilmiştir.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: an expanded sourcebook* (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Öğülmüş, K. ve Sarı, H. (2014). Bilim ve sanat merkezlerindeki (BİLSEM) karşılaşılan sorunların öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2014(2), 254-265. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/82090> adresinden ulaşılmıştır.
- Ömeroğlu, E., Sarıkaya, R., Dağlıoğlu, H. E., Çakmak, E. K., Karataş, S., Bulut, S. A., ... ve Basit, O. (2017). The terms used in gifted and talented education in turkey, relevant legal framework and educational practices. *International Journal of Early Childhood Special Education*, 1-30. <https://doi.org/10.20489/intjecse.329697>
- Özer, B. ve Gelen, İ. (2014). Öğretmenlik mesleği genel yeterliklerine sahip olma düzeyleri hakkında öğretmen adayları ve öğretmenlerin görüşlerinin değerlendirilmesi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 39-55. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/183186> adresinden ulaşılmıştır.

- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research & evaluation methods* (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Renzulli, J. S. (1992). A general theory for the development of creative productivity through the pursuit of ideal acts of learning. *Gifted Child Quarterly*, 36(4), 170-182. <https://doi.org/10.1177/001698629203600402>
- Sak, U. (2010). *Üstün zekalılar: özellikleri, tanılanmaları ve eğitimleri*. Ankara: Maya Akademi Yayınevi.
- Sarıay, S. A. (2019). *Özel yetenekli öğrencilerin eğitiminde bilim ve sanat merkezlerinin rolü: öğretmen ve veli görüşleri*. Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi, Niğde.
- Sartaş, E., Şahin, Ü. ve Çatalbaş, G. (2019). Velilerin gözüyle BİLSEM. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi - Journal of Qualitative Research in Education*, 7(1), 114-133. doi:10.14689/issn.2148-2624.1.7c1s.5m
- Sisk, D. (1987). *Creative teaching for gifted*. England: McGraw-Hill Book Company.
- Smith, C. J. ve Laslett, R. (2002). *Effective classroom management*. New York: Routledge.
- Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Şahin, F. ve Levent, F. (2015). Examining the methods and strategies which classroom teachers use in the education of gifted students. *The Online Journal of New Horizons in Education*, 3(5), 73-82.
- Şenol, C. (2011). *Üstün yetenekliler eğitim programlarına ilişkin öğretmen görüşleri (BİLSEM örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ.
- Topçu, S. (2022). *Özel yetenekli öğrencilere eğitim veren öğretmenlerin mesleki deneyimlerinin incelenmesi: BİLSEM'de öğretmen olmanın anlamına ilişkin fenomenolojik bir çalışma*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi.
- Tortop, H. S. (2014). Examining the effectiveness of the in-service training program for the education of the academically gifted students in Turkey: A case study. *Journal for the Education of the Young Scientist and Giftedness*, 2(2), 67-86. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/487702> adresinden ulaşılmıştır.
- Ürek, H. ve Dolu, G. (2019). A case study utilizing the cognitive structures of exceptionally talented students regarding chemical change via word association. *Gifted Education International*, 36(1), 50-70. <https://doi.org/10.1177/0261429419888895>
- Yalman, F. E. ve Çepni, S. (2021). Üstün yetenekli öğrencilerin bilimsel yaratıcılık ve bilimsel problem çözme ile ilgili öz değerlendirmeleri. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 852-881. doi: 10.33711/yyuefd.938725
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yin, R. K. (2014). *Case study research: design and methods* (5th ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- Yörük, S., Akar, T., Çimenci, F. ve Akyel, S. (2013). Bilim ve sanat merkezlerinde çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri üzerine bir araştırma. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 6(2), 160 - 179.
- Yumus, A., & Toptas, V. (2011). Bilim ve sanat merkezlerinin amacına uygun işleyişinin değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 80-88.
- Yurtseven, S. (2019). *Öğretmenlerin mesleki mutluluklarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Ek-1: Katılımcıların Demografik Bilgileri

Sıra	BİLSEM'de Görev Süresi	Cinsiyet	Mesleki Kıdem	Eğitim Durumu	Görev Yapılan İl
1	2	Erkek	12	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Kahramanmaraş
2	2	Kadın	16	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Samsun
3	4	Kadın	9	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Şanlıurfa
4	3	Erkek	16	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	İstanbul
5	1	Kadın	25	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Düzce
6	2	Kadın	25	Lisans	İstanbul
7	1	Kadın	17	Doktora (Mezun)	Burdur
8	3	Kadın	16	Tezli Yüksek Lisans (Öğrenci)	Düzce
9	2	Kadın	15	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Bitlis
10	6	Kadın	18	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Kırıkkale
11	1	Kadın	17	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Bursa
12	5	Kadın	22	Doktora (Mezun)	Çanakkale
13	1	Kadın	20	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	İstanbul
14	3	Erkek	19	Doktora (Mezun)	Trabzon
15	5	Kadın	29	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Ankara
16	9	Kadın	18	Doktora (Mezun)	Aksaray
17	5	Erkek	24	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Gaziantep
18	2	Kadın	20	Lisans	Tekirdağ
19	4	Kadın	16	Tezli Yüksek Lisans (Öğrenci)	İzmir
20	3	Kadın	14	Doktora (Mezun)	Ankara
21	3	Kadın	20	Doktora (Mezun)	Ankara
22	8	Kadın	16	Doktora (Mezun)	Burdur
23	15	Erkek	21	Doktora (Öğrenci)	Konya
24	3	Erkek	14	Doktora (Mezun)	Konya
25	3	Erkek	17	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	Konya
26	2	Kadın	12	Doktora (Öğrenci)	Kahramanmaraş
27	2	Kadın	16	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Trabzon
28	9	Erkek	25	Lisans	Diyarbakır
29	7	Kadın	21	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Ordu
30	1	Erkek	17	Lisans	İstanbul
31	5	Erkek	16	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	İstanbul
32	2	Kadın	14	Doktora (Öğrenci)	Çanakkale

33	6	Erkek	18	Tezsiz Yüksek Lisans (Mezun)	İzmir
34	1	Kadın	13	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Amasya
35	1	Kadın	4	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Burdur
36	3	Kadın	16	Doktora (Mezun)	Ankara
37	9	Erkek	27	Doktora (Öğrenci)	Samsun
38	4	Kadın	23	Lisans	İstanbul
39	5	Kadın	15	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Kilis
40	5	Kadın	18	Tezli Yüksek Lisans (Mezun)	Yalova
41	1	Kadın	21	Lisans	Antalya
42	8	Kadın	19	Doktora (Mezun)	Denizli
43	21	Kadın	32	Lisans	Kastamonu